

**Vastaus Eija Stenbergin valtuustoaloitteeseen 14.2.2023, Etelä-Savon hyvinvointialueelle
perustetaan yksilöasioiden jaosto**

Aluehallitus 27.05.2024 § 127
4828/00.01.02.02/2023

Valmistelija

toimialajohtaja Saara Tavi, p. 044 4174100, toimialajohtaja Seppo Lokka, p. 040 359 7864, sosiaali- ja integraatiojohtaja Marika Huupponen p. 040 359 7659, hallintopäällikkö Antti Laurikainen, p. 044 351 2502.

Eija Stenbergin valtuustoaloitteeseen 12.2.2023 liittyen selvitys oikaisuvaatimusten käsittelystä Etelä-Savon hyvinvointialueella.

Sosiaalihuollon yksilöasioista koskevia päätöksiä on tehty ajalla 1.1-30.4.2024 yhteensä 22 379. Oikaisuvaatimuksia on samalla ajanjaksolla ratkaistu 57 kappaletta sosiaali- ja integraatiojohtajan päätöksellä (toimivalta Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätös 4.3.2024 § 58).

Oikaisuvaatimuksista koskivat:

- 1) toimeentulotukea 13 kpl
- 2) omaishoidon tukea 8 kpl
- 3) vammaispalveluita 10 kpl
- 4) liikkumista tukevia palveluja (vammaispalvelu) 6 kpl
- 5) liikkumista tukevia palveluja (sosiaalihuolto) 0 kpl
- 6) ikäihmisten palveluasumista 2 kpl
- 7) muita palveluita 6 kpl

Lisäksi oikaisuvaatimuksista 12 ratkaistiin uudelleen viranhaltijan itseoikaisuna asiakkaan eduksi lisäselvityksen perusteella.

Sosiaalihuollon substanssiasiantuntijat valmistelevat palvelualueeltaan oikaisuvaatimuspäätöksiä sosiaali- ja integraatiojohtajan päätettäväksi. On tarkoituksenmukaista tasapuolisen kohtelun ja laadun turvaamiseksi, että substanssialakohtainen valmistelu tehdään asiantuntijan toimesta, joka on eri viranhaltija kuin päätöksen tehnyt viranhaltija. Oikaisuvaatimusasioita valmistelee keskitetysti vammaispalvelujen, ikäihmisten, sekä omaishoidon

tuen asiantuntijat. Valmistelu tehdään virkatyönä ja siinä huomioidaan laajasti asiassa saatu selvitys sekä asiakkaan oikaisuvaatimuksessa esiin tulleet seikat sekä Etelä-Savon hyvinvointialueen toimintaohjeet sekä sovellettavat oikeusohjeet. Mikäli asiassa on saatu uutta tietoa, joka ei ole ollut päätöstä tehdessä tiedossa ja se vaikuttaa tehtyyn päätökseen, selvitetään itseoikaisun mahdollisuutta. Ratkaisun oikaisuvaatimuksesta tekee sosiaali- ja integraatiojohtaja valmistelun pohjalta. Sosiaali- ja integraatiojohtajalla ei ole palvelutuotannon vastuuta, joten asiaa tarkastellaan palvelutuotannon ulkopuolelta.

Halutessaan asiakkaalla on mahdollisuus vaatia muutosta oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen Itä-Suomen hallinto-oikeudelta. Sosiaali- ja integraatiojohtajan päätöksistä on saatu vuonna 2024 kuudessa asiassa Itä-Suomen hallintoasian ratkaisu. Näistä hallinto-oikeus hylkäsi viisi valitusta ja siirsi yhden palvelualueelle uudelleen ensiasteen käsittelyyn.

Oikaisuvaatimukset tulee käsitellä kiireellisesti ja niissä on pyritty noudattamaan yhden kuukauden käsittelyaikaa. Joissakin tilanteissa selvitystyö on vienyt enemmän aikaa, mutta pääsääntöisesti on pysytty yhden kuukauden käsittelyajoissa. Oikaisuvaatimukset saadaan aikaisempaa kokouskäytäntöä nopeammin ratkaistua ja tiedoksi asiakkaalle, koska kokouskäytännöt eivät vie aikaa (vrt. kokouksen esityslistat ja pöytäkirjat, jolloin aikaa kuluu 1-2 viikkoa enemmän).

Oikaisuvaatimuksia on käsittelyssä jatkuvasti, ja ne saadaan ratkaistua sitä mukaa, kuin valmistelu etenee. Nykyisen käytännön myönteinen puoli asiakkaan näkökulmasta on aikataulullisesti nopea ja jouheva prosessi, sillä se ei ole sidoksissa kokoustekniseen aikatauluun. Kokousrytmin ollessa yksi kokous kahden viikon välein, asioita tulisi kokoukseen noin 4 - 5 asiaa kuukaudessa. Asiat sisältävät arkaluotoisia henkilötietoja, joten tietoasetuksen vaatimukset huomioon ottaen kokoukset tulisi järjestää lähikokouksina.

Hallintosäännöstä esitetään poistettavaksi tarpeettomana yksilöasioiden jaosto, koska lainsäädäntö mahdollistaa sen, että oikaisuvaatimuksesta päättää toimivaltainen viranhaltija. Hallintosäännössä esitetään, että sosiaali- ja integraatiojohtajalle on toimivalta päättää sosiaalihuollon yksilöasioiden päätöksiä koskevista oikaisuvaatimuksista.

Viranhaltijoille delegoitua toimivaltaa voidaan perustella myös prosessiekonomialla, koska yksilöasioiden jaoston kokoukset on järjestettävä vähintään kahden viikon välein ja tietosuoja-asetuksen vaatimusten vuoksi järjestettävä aina lähikokouksena.

Yksilöasioiden jaoston asettaminen aiheuttaisi myös kokoushallinnan lisäkustannuksia. Kokouskohtaiset kustannukset olisivat 5 jäsenen lähikokouksia pitävän toimielimen kohdalla keskimääräisten toteumatietojen perusteella seuraavat:

- Kokoustarjoilut noin 75 euroa / kokous
- Kilometrikorvaukset noin 500 euroa / kokous
- Ansionmenetykskorvaus noin 300 euroa / kokous
- Kokouspalkkiot 1100 euroa / kokous

Lisäksi kokoussihteeriltä menee keskimäärin noin yksi henkilötyöpäivä kokousvalmisteluihin ja pöytäkirjanpitäjän tehtäviin. Tämän laskennallinen kustannus on noin 190 euroa / kokous.

Yhteensä kokoushallinnan laskennalliset kustannukset ovat noin 2000 euroa / kokous.

Toimivalta

Hallintosääntö 124.2 §; hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee selvityksen tiedoksi ja toteaa, että yksilöasioiden jaoston nimeämistä koskeva asia käsitellään hallintosäännön päivittämisen yhteydessä. Vastaus valtuustoaloitteeseen viedään tiedoksi aluevaltuustolle, joka merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto